

Data publikacji: 15-06-2011

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA**

Warszawa, dnia 10 czerwca 2011 r.

Druk nr 1260

**KOMISJA
PRAW CZŁOWIEKA,
PRAWORZĄDNOŚCI I PETYCJI**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 90d ust. 1 pkt 1 Regulaminu Senatu Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji wnosi o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Do reprezentowania Komisji w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniony jest senator Stanisław Piotrowicz.

W załączeniu przekazuję projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

Przewodniczący Komisji
Praw Człowieka, Praworządności i Petycji
(-) Stanisław Piotrowicz

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych

Art. 1.

W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

"1. Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, o których mowa w art. 4 ust. 2, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 554,00 zł.

2. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 633,00 zł.";

2) w art. 19:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

"2a. Wysokość kwoty, o której mowa w art. 5:

a) ust. 1 nie może być niższa niż 554,00 zł,

b) ust. 2 nie może być niższa niż 633,00 zł.";

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie;

"4. W przypadku gdy Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych nie uzgodni w terminie, o którym mowa w ust. 2, wysokości kwot, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2, oraz wysokości świadczeń rodzinnych, Rada Ministrów

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 222, poz. 1630, z 2007 r. Nr 64, poz. 427, Nr 105, poz. 720, Nr 109, poz. 747, Nr 192, poz. 1378 i Nr 200, poz. 1446, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 138, poz. 872 i 875, Nr 223, poz. 1456 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 97, poz. 800 i Nr 219, poz. 1706 oraz z 2010 r. Nr 50, poz. 301 i Nr 222, poz. 1455.

ustala kwoty, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2, oraz wysokość świadczeń rodzinnych, w drodze rozporządzenia, w terminie do dnia 15 sierpnia danego roku, na poziomie nie niższym niż wynika to z propozycji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, przy uwzględnieniu wysokości kwot określonych w ust. 2a."

Art. 2.

Do postępowań w sprawach ustalania prawa do zasiłku rodzinnego, w zakresie ustalania dochodu uprawniającego do tego zasiłku, dotyczących okresu zasiłkowego przypadającego po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2011 r.

Uzasadnienie

Projekt inicjatywy ustawodawczej w sprawie zmiany ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.) stanowi realizację postulatu zawartego w petycji P-16/2010 wniesionej do Marszałka Senatu.

Wnosząca petycję krytycznie odnosi się do wysokości kryterium dochodowego, które uprawnia do otrzymania zasiłku rodzinnego wraz z przysługującymi dodatkami. Zauważa, iż wysokość kwoty kryterium, określona w obecnie obowiązujących przepisach, powoduje, że zasiłek ten otrzymują jedynie osoby najuboższe. Autorka petycji podkreśla, iż w jej przypadku dochód osiągany na jednego członka rodziny nieznacznie przewyższa, określoną w ustawie granicę kwotową, co tym samym pozbawia ją możliwości otrzymania zasiłku rodzinnego. W jej opinii określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych kryterium dochodowe, mając na względzie znaczny wzrost w ostatnim okresie kosztów utrzymania, w szczególności rodzin wielodzietnych powoduje, że zostają one pozbawione pomocy ze strony państwa.

W związku z powyższym wnosi ona o podwyższenie kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania zasiłku rodzinnego, ponad obowiązującą obecnie kwotę 504 zł.

Postulat podwyższenia kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania zasiłku rodzinnego zgłoszony do Marszałka Senatu znalazł akceptację Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, która uznała za celowe wniesienie inicjatywy ustawodawczej Senatu w tej sprawie.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków uzależnione jest od wypełnienia kryterium dochodowego. Zasiłek ten przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 504,00 zł. Natomiast w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 583,00 zł (art. 5 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych).

Zgodnie z art. 18 ustawy o świadczeniach rodzinnych wysokości świadczeń rodzinnych oraz kwoty kryteriów dochodowych do nich uprawniających, podlegają weryfikacji co 3 lata. Weryfikacji dokonuje się z uwzględnieniem wyników badań prognozy

wsparcia dochodowego rodzin. Próg ten bada i przedstawia Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

Ostatnia weryfikacja miała miejsce w dniu 1 listopada 2009 r., obecne kryteria dochodowe oraz wysokości świadczeń będą zatem obowiązywać do dnia 31 października 2012 r.

Istotne punktu widzenia celowości wprowadzenia zmian w zakresie, który obejmuje niniejszy projekt jest podkreślenie, iż wysokość obecnie stosowanych kryteriów dochodowych obowiązuje od dnia wejścia w życie ustawy o świadczeniach rodzinnych tj. od dnia 1 maja 2004 r. Nie zostały one zmienione przy pierwszym terminie weryfikacji ustalonym na dzień 1 września 2006 r. Biorąc pod uwagę opisany mechanizm weryfikacji, obecnie obowiązujące kryteria dochodowe zostały określone na podstawie danych za 2001 r.¹⁾

Należy zauważyć, że skutkiem utrzymywania kryterium dochodowego na poziomie niezmiennym od 2004 r., jest systematyczny spadek liczby wypłacanych świadczeń rodzinnych.

Mając powyższe na uwadze przedmiotowy projekt zmierza do wprowadzenia zmian mających na celu zwiększenie pomocy finansowej dla rodzin, w tym rodzin wielodzietnych, wymagających wsparcia. Powyższy cel zostanie osiągnięty poprzez podwyższenie kryterium dochodowego, co w konsekwencji spowoduje wzrost liczby osób uprawnionych do pobierania zasiłku rodzinnego i innych świadczeń.

W projekcie ustawy podwyższono próg dochodowy, uprawniający do świadczeń rodzinnych z 504 zł do 554 zł na osobę w rodzinie, a w sytuacji, gdy członkiem rodziny jest dziecko posiadające orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności z 583 zł do 633 zł na osobę w rodzinie (art. 1 pkt 1).

Ponadto w art. 1 w pkt 2 wprowadza się do ustawy o świadczeniach rodzinnych mechanizm, zgodnie z którym w procesie weryfikacji wysokość kwoty kryterium dochodowego nie będzie mogła być określona na poziomie niższym niż wskazana w art. 1 pkt 1 projektu, tj. odpowiednio 554 zł i 633 zł.

Projekt wprowadza przepis przejściowy przewidujący, że do wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej regulacji postępowań w sprawach ustalania prawa do zasiłku rodzinnego, z zakresie ustalania dochodu uprawniającego do tego zasiłku będą miały

---

¹⁾ Zob. opinia Biura Analiz Sejmowych do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (druk sejmowy nr 2021).

zastosowanie przepisy w nowym brzmieniu. Powyższe jest uzasadnione tym, że proponowane w projekcie rozwiązania są korzystniejsze dla ubiegających się o zasiłek rodzinny.

Proponuje się aby, ustawa weszła w życie z dniem 1 listopada 2011 r., czyli z początkiem nowego okresu zasiłkowego.

Projektowana ustawa wpłynie pozytywnie na społeczny odbiór przepisów dotyczących świadczeń rodzinnych, respektując potrzeby w szczególności rodzin wielodzietnych i niezamożnych.

Proponowane w projekcie rozwiązanie powoduje skutki finansowe dla budżetu państwa.

Szacuje się, że podwyższenie kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku rodzinnego do kwoty 554 zł, począwszy od nowego okresu zasiłkowego, tj. od dnia 1 listopada 2011 r., spowoduje wzrost liczby świadczeniobiorców o ok. 25%. Co skutkować będzie wzrostem wydatków budżetu państwa na świadczenia rodzinne w roku 2012 o ok. 1 187 mln zł, zaś liczba pobierających zasiłek rodzinny wyniesie ok. 3 170 tys. osób.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
